

AB'de makine imalatçısı olmak...

Dünyanın en zor işi, yüksek standartlarda ve rekabet edebilir fiyatlarla imalat yapmaktır. Sanayi, tarım, hizmetler, sağlık, konfor için gerekli araç-gereçlerin üretimini yapmak, yani makine imalatçısı olmak daha da zordur. Genelde birbirine benzeyen makineler dünyanın dört bir tarafında üretilir ama yine de bu imalatçıları birbirinden farklı kılan özellikler mevcuttur. Bu yazıda amacım, makine ihracatımızın yüzde 48,9'unu, yani neredeyse yarısını yaptığımız Avrupa Birliği ülkelerinin başta Almanya üzere yeni stratejilerinin hedef oluşturduğunu sektörel tespitleri ile bu yılın ilk yedi ayında makine ithalatımızın yüzde 43,5 arttığını Çin'in belli bir süredir devam eden politikaları karşısında makine imalatçısı olmanın zorluk ve cazibelerini değişik örneklerle göstermektir. Bunu yaparken de Türkiye'nin Makinecilerinin neden korunup kollanması ve desteklenmesi gerektiği düşüncelerine kalıcı bir katkı sunmaktır.

ALMANYA, NEREDEN NEREYE! AB ülkeleri içinde, başta Almanya olmak üzere, İtalya ve Fransa önemli makine imalatçısı ülkelerdir. Son yıllarda Almanya bu grup içinde de farklılık sağlayıp liderliğini ilan etmiş vaziyettedir. AB'nin dönem başkanlığı henüz devralan Almanya'nın makine sektörü kendisini güçlü kılan unsurları: inovasyonda liderlik, teknolojik rekabette sistematik verimlilik, süreç ve ürünlerde kalite bilinci, pratiğe odaklanmış mühendislik kültürü, üretimi öncelleyen sermaye, CEO'dan vasıfsız çalışana kadar katı bir disiplin anlayışı, yöresel kümelerden küresel ağlara kadar işçileştirilmiş üniversite ve Ar-Ge enstitüsü ilişkileri, muhafazakar finans politikalarıyla şirket içinde tutulan sermaye, sınırlı el değiştirme ile sağlanan geleneksellik, demokraside sorumluluk bilinci, yöresel veya federal konulara katkı vermek üzere sektörel dernekler veya doğrudan ekonomik ve

siyasi kampanyaların içinde yer almak olarak sayar. O Almanya ki, endüstri devrimlerinin beşiği Avrupa kıtasında sanayileşmede geç kalıp, düşük kaliteli mallar ürettiği gerekçesiyle diğer imalatçıları koruyabilmek için Britanya baskısıyla malları üzerinde "Made in Germany" etiketi zorunlu kılınmış bir ülkedir. Zamanla komşularının birikimini ve deneyimlerini özümseyerek dinamizm kazanmış ve nihayetinde lider olmuş bir ülkedir. Şimdi, geç kalmış Almanya'nın dahi büyük makine imalatçıları 100-150 yaşında, AB'nin sektörel federasyonları ise 50-100 yaş aralığındadır.

AVRUPALI, TÜM GELİŞMELERE KARŞI UYANIK VE AKSİYONER Dünya makine imalatının üçte birini, küresel sektörün son on yılda iyice bozulmuş üretim paylaşımına rağmen hâlâ AB'de yapıyor. İleri teknoloji makine üretimi, Doğu'nun bütün cazibesine ve uğraşlarına rağmen hâlâ AB'de. AB'de makine imalatçısı olmak, bütün stratejik planların gözde sektörü olarak bu konforlu durumun keyfini sürmek anlamı taşımıyor. Tam tersine, mahfuz tutulan liderliğe en küçük etkisi olabilecek tüm gelişmelere karşı uyanık ve aksiyon olmayı gerektiriyor. Ekonomik kaygıların neticede toplum sağlığının önüne geçtiği Covid-19 sürecinden hayli önce sertleşen teknoloji yarışı sadece AB'de değil, iddialı bütün ülkelerde makine imalatını öncelikli hale getirmişti. Uluslararası rekabet makine sektörünü kamu strateji planlarına ortak etmiş, STK'larına önemli görevler yüklemişti. AB'nin makinecileri, bir süredir Avrupa ve hinterlandına sığmamış bir ticaret ve teknoloji savaşının orta yerindedir. Kuzışan rekabette ABD-Çin arasında nihayet bağımsız bir pozisyon oluşturmak zorunluğunda kaldılar, çünkü sessiz veya Doğu'nun namütenai zenginliklerinden istifade etmek alışkanlığı sebebiyle çoktandır

Kutlu KARAVELİOĞLU - MAİB Başkanı

tehdit altındadır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra oluşan dünya düzeni (ticari ve teknik) sürdürülebilirliğini her geçen gün yitiriyor; güçler, roller yeniden belirlenirken geçiş dönemini kolaylaştırması arzulanan politikalar üzerine yoğun ve kıyasıya tartışmalar yaşanıyor. AB, sını ve teknolojik gücünü konsolide edecek politikaları oluşturma süreci içinde, "rakip ülke Çin" olgusunu ilk defa açıkça dile getiriyor.

TİCARİ MEVZUATA AYKIRI AYRICALIKLAR ÇİNİ ZİRVEYE TAŞIDI Diğer taraftan makine ve otomotiv, yani Avrupa'nın smai hegemonyasının temel iki bileşeni, halen Çin'den en fazla nasiplenenler olmayı sürdürüyor. Covid-19 da bütün bu belirsizliklerin üzerine bindi. Kontrollü, planlı, orta vadeli bir geçiş sürecine imkân bırakıp bırakmayacağı gizemini koruyor. Bilinmektedir ki, Avrupa'nın ABD'den sonra en fazla yatırım ve ihracat yaptığı ülke Çin'dir. Çin, her ne kadar dijitalleşme ve otomasyon alanlarında ürün ve teknoloji ihtiyacı içinde olsa dahi, klasik bir gelişen ülke olmak statüsünü çoktan geride bırakmıştır ve uluslararası tüm ticari mevzuata aykırı olarak tanınan ayrıcalıklar sayesinde dünyanın

en büyük makine imalatçısı ve ihracatçısı olmuştur. İmtiyazlara artık bir son verilmesi talebi her yerden yükselmekte, kılıçlar çekilmektedir. Avrupalı imalatçıları bağlayan kuralları hiçbir Çinli işletmeleri bağlamadığına göre, durumu dengeleyici tedbirler süratle geliştirilmelidir.

AB'NİN MAKİNECİLERİ DE HAKSIZ REKABETTEN ŞİKAYETÇİ AB Komisyon Raporları (2018-2020), OECD Ticari Politika Raporları (2019), VDMA, AB ve Çin Ticaret Politikaları (2019, 2020) ve Almanya Sanayi Strateji Dökümanları (2019) dikkatli incelediğinde görülmektedir ki, makine imalat sektörü ekseninde toplanan Avrupa mühendislik endüstrisi, altını önemle çizdiği birçok tespitle haklıdır ve talepleri yerindedir. Bu dökümanlara girmiş birçok öneri, başta dünya makine imalatının yine üçte birini yapan Çin olmak üzere, DTÖ kuralları manzumesine uymayan hemen bütün rakiplere karşı AB sektörünün pozisyonunu tahkim etmeye yönelik argümanlar ya da politika talepleridir. Avrupa'nın makinecileri, küresel sektörün zirvesinde kalmanın şartları olarak talep ettikleri çok daha keskin tedbirler "destekler" ve "kamu alımları" başlıkları altında ele alınmasını da sağlamışlardır. AB-Çin ekseninde belirtilen sorunlar yumağı ve talepler sektörün bugünü ve yarını hakkında önemli ipuçları vermektedir.

Örnek 1: AB Rekabet Yasası, kendi pazarında ölçek değişimlerine (monopol) müsaade etmediği için makine sektöründe birçok işletmenin yeşermesine ve küresel rekabetçi kılınmasına imkan sağlamaktadır. Ancak, iç pazarın sağlığı, inovasyonun gelişmesi bakımından bugüne kadar iyi bir araç olan bu yasa, AB dışından üçüncü ülkelerde Çin gibi mevcut olmadıktan küresel pazarda eşitsizlik yaratmaktadır. Bu bakımdan, rekabet/monopol durumları, şirket evlilikleri/ birleşmeler konusunda küresel

rekabetin gerekliliklerini gözeterek daha esnek bir model arayışı AB'de başlamıştır.

Örnek 2: Almanya ve AB üçüncü ülkelerden gelecek yatırımlara açık iken Çin'in yasal ve bürokratik engellerle bu durumu kendi ülkesi için güçleştirme çabaları sürmektedir. Yatırım yapma şansını yakalayan yabancı işletmeler de bu ülkenin destek ve teşvik programlarından yerli işletmeler gibi yararlanamamakta, iç pazardan alabilecekleri pay yerleşme hedefi nedeniyle sınırlanmaktadır. AB-Çin arasında imzalanan mevcut Yatırım Anlaşması içerdiği eşitsizlikler bakımından yenilenmelidir. Öte yandan, Çin'den gelecek yatırımların mercek altına alınması gerektiği, zira Çinli yatırımcıların önemli bir bölümünün özel değil kamu ortaklı işletmeler olduğu, yatırım gereklilikleri ve finans kaynakları konusunda şeffaf olmadıkları yapılan tespitler arasındadır.

Örnek 3: Çin, OECD ülkeleri arasında mutabakatla oluşan finansman şartlarına uymayarak, kredibilitesi düşük, borçlu, çevre ve sosyal normları hiçe sayan ülkelere sağladığı kredilerle ve gelişmekte olan ülkeler için sunduğu finansman paketleriyle başedilemez bir rekabet avantajına sahip olmaktadır. Yatırımların finansmanında eşit rekabet şartlarının oluşması için OECD uzlaşma protokolünün daha esnek hale getirilmesi ve diğer taraftan da AB'nin gelişmekte olan ülkelerdeki projelere finansman sağlamak olanaklarını artırması zorunludur.

Örnek 4: Çin, ABD örneğinden yola çıkarak hazırladığı ihracat kontrol yönetmeliğiyle, re-export takibi yapacak, böylülikle, kendi mamullerinin dünyada nereye gittiğini izlemek imkânına kavuşacaktır. Kendine ayrıcalık uygulayan ülkelere karşı özel ticaret ve güvenlik politikaları hazırlarken, uluslararası birçok anlaşmada imzasının olmadığını ve serbest ticaret ilkelere karşı tarafı ve mütemedi biçimde ihlal ettiğini göz ardı etmektedir. AB, acilen, ihracat kontrol uygulamasının yaptırımlara dönüşecek kısımlarına karşı koruyucu, savuşturucu önlemler almalıdır.

birçok segmentte kapasite fazlası oluşturmuş, bu fazlalığı düşük fiyatlarla rakiplerini bertaraf etmek için kullanmaktadır. DTÖ'nün dumping araştırmalarında ve ceza yaptırımlarında Çinli firmalar açık ara önde yer almaktadır. Bilhassa Çinli kamu teşekküllerinin AB firmalarını satınalma operasyonlarında önemli destekler sunduğu bilinmektedir.

AB'NİN MAKİNECİLERİ DE KAMU ALIMLARINDA ZAAF GÖRÜYOR Avrupalı imalatçılar, AB kamu ihalelerine katılım şartında AB içi-dışı işletme diye bir ayırım yapılmamasını da bu dönemde önemli bir zaaf olarak görüyor. ABD ve Çin'de uygulandığı hali ile yerli isteklilerin öncelendiği ya da şart koşulduğu uygulamaların AB'de de geçerli olması talep ediliyor. AB orijinli işletmelerin uluslararası iş, insan hakları, çevre ve sürdürülebilirlik yasa ve tedbirlerle her yerde uyumak zorunda olmalarını bu tür kuralara uymayan ülkeler karşısında rekabetçiliği sınırladığı savunuluyor. Ayrıca üçüncü ülkelerden ihalelere katılan işletmelerin devlet desteği alıp almadıklarını da tartışmaya açılıyor:

- Üçüncü ülkelerden işletmeler AB ihalelerine katılım için uluslararası belli koşullara uymalıdır. Ya da ikili Serbest Ticaret Anlaşması var olan ülkelerden olmaları dikkate alınmalı, aksi takdirde ihalelere katılmaları önlenmelidir.
- Çin gibi, DTÖ'ye katılmakla birlikte DTÖ-Kamu Alımları Anlaşmasına imza koymayan ülkelerden işletmelerin ihalelere katılmaları önlenmelidir.
- İhalelere katılan işletmelerin alt tedarikçi/işletenici işletmelere iş kaydırmaları belli bir prosedüre tabii tutulmalı; sadece fiyatın belirleyici olduğu değil kalite ve teknik kriterlerin de önemli olduğu ihale şartları oluşturulmalıdır.

MAKİNE SADECE AB'NİN DEĞİL, BİZİM DE GÖZ BEBEGİMİZ Avrupa Birliği, başta Almanya olmak üzere, küresel ve bölgesel ticaret ve endüstri politikalarında ABD-Çin arasında sıkışıp kalmak istemiyor. Sanayinin yeniden tanımlandığı değişim ve dönüşüm sürecinde daha aktif rol almaya çalışarak göz bebeği konumda olan makine sektörünü koruyup kollamak ve desteklemek için elinden geleni yapıyor. Hem de bunu dünyada lider olduğu bir sektör için yapıyor. Tabii ki, yarın kimin hangi alanda lider olacağı çok farklı ve karmaşık faktörlere bağlı ama bu çerçevede önemli başarılarla imza atmış Türkiye'nin makine sektörünün de daha göz önünde tutulması en büyük arzumuz, talebimizdir.

#meraklısınamakine

Türkiye'nin Makine Dış Ticareti

Dönem	İhracat			İthalat		
	Milyar \$	%	Değişim	Milyar \$	%	Değişim
Temmuz	1,7	1,7	-1,0	2,4	2,4	-0,1
Mayıs-Temmuz	4,9	4,2	-15,0	6,4	6,3	-1,8
Ocak-Temmuz	11,3	9,8	-12,9	14,2	14,4	1,5

Türkiye'nin Makine Dış Ticaretinde İlk 10 Ülke (Ocak-Temmuz)

Ülke	İhracat			Ülke	İthalat				
	Milyon \$	%	Değişim		Milyon \$	%	Değişim		
Almanya	1.508	1.306	-13,4	13,3	Çin	2.410	3.460	43,5	24,1
ABD	842	623	-26,0	6,4	Almanya	2.596	2.551	-1,7	17,7
İngiltere	575	504	-12,4	5,1	İtalya	1.441	1.244	-13,7	8,7
İtalya	579	479	-17,3	4,9	ABD	1.112	849	-23,7	5,9
Fransa	549	440	-20,0	4,5	İngiltere	1.024	755	-26,2	5,3
Rusya	293	356	21,8	3,6	Japonya	592	568	-4,1	4,0
Romanya	376	333	-11,3	3,4	Fransa	552	512	-7,3	3,6
İspanya	419	317	-24,2	3,2	Güney Kore	389	426	9,5	3,0
Irak	315	304	-3,6	3,1	Polonya	374	415	10,9	2,9
Polonya	279	260	-6,6	2,7	Çekya	377	333	-11,6	2,3

Türkiye'nin Makine Dış Ticaretinin Ülke Gruplarına Göre Dağılımı (Ocak-Temmuz)

Bölge	İhracat				İthalat			
	Milyon \$	%	Değişim	Pay, 2020	Milyon \$	%	Değişim	Pay, 2020
Avrupa	6.450	5.583	-13,5	57,0	8.407	7.747	-7,8	53,9
AB 27	5.727	4.795	-16,3	48,9	8.111	7.463	-8,0	51,9
Diğer Avrupa	724	787	8,8	8,0	296	284	-4,1	2,0
Amerika	1.109	829	-25,2	8,5	1.270	1.005	-20,8	7,0
Kuzey Amerika	907	668	-26,3	6,8	1.155	882	-23,7	6,1
Latin Amerika	201	161	-20,0	1,6	115	124	7,6	0,9
Asya	2.430	2.288	-5,8	23,3	4.273	5.478	28,2	38,1
Yakın ve Orta Doğu	1.389	1.421	2,3	14,5	125	129	3,0	0,9
Merkezi Asya ve Güney Asya	693	597	-13,8	6,1	243	286	17,4	2,0
Doğu Asya	222	169	-23,8	1,7	3.550	4.727	33,1	32,9
Güneydoğu Asya	125	101	-19,4	1,0	353	336	-5,0	2,3
Afrika	1.151	972	-15,5	9,9	147	105	-28,5	0,7
Avustralya ve Okyanusya	61	74	20,7	0,8	7	11	62,5	0,1
AB 27	5.727	4.795	-16,3	48,9	8.111	7.463	-8,0	51,9
EURO 19	3.923	3.282	-16,3	33,5	5.603	5.361	-4,3	37,3
NAFTA	974	720	-26,1	7,3	1.203	932	-22,5	6,5
MERCOSUR	64	46	-27,7	0,5	65	72	10,5	0,5
ASEAN	125	101	-19,4	1,0	353	336	-5,0	2,3
OPEC	1.280	1.146	-10,5	11,7	48	45	-6,5	0,3

TÜİK verilerinden hesaplanmıştır.

Bu başarı hepimizin!

Türkiye'nin Makinecileri, 2019 yılında 23 alt daldaki ihracatta en yüksek performans gösteren firmaları açıkladı. Her kategoride en fazla makine ihracatı gerçekleştiren 5 firmaya ve

son beş yılda en çok artış sağlayan üyelere Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) tarafından 130 şükran plaketi takdim edildi. Listede yer alan 109 firma Türkiye'nin yılda 18 milyar

dolarlık makine ihracatının yaklaşık 3,5 milyar dolarını gerçekleştiriyor Türkiye'nin Makinecileri başarı listesinde, MAİB Yönetim Kurulu üyesi 6 firma yer alıyor:

Yeni normal sürecinde toparlanma ve makine sanayi

Küresel ekonomi karşılaştığı Covid-19 salgını nedeniyle yılın ilk yarısında önemli ölçüde hasar görmüştür. Dünya ekonomisi 2020 yılının ilk çeyreğinde yüzde 5,0 ve ikinci çeyreğinde ise yüzde 10,2 daralmıştır. Böylece yılın ilk yarısında yüzde 7,6 daralma yaşanmıştır. Dünya mal ticareti ise yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,0 ve ikinci çeyreğinde ise yüzde 27,0 daralma göstermiştir. Yılın ilk yarısında mal ticaretinde daralma yüzde 16,7 olarak gerçekleşmiştir. Küresel ekonomi daha çok ikinci çeyrekte önemli ölçüde daralmış ve iktisadi faaliyetler dip yapmıştır. Yılın üçüncü çeyreğinden itibaren ise dünya ekonomisi ve iktisadi faaliyetlerde beklendiği gibi bir toparlanma başlamıştır. Küresel sanayi üretimi ve mal ticareti yılın üçüncü çeyreğinde beklentilerin üzerinde bir toparlanma göstermektedir. Küresel sanayi üretimi temmuz ayından itibaren yeniden büyümeye

Can Fuat GÜRLESEL
MAIB Ekonomi Danışmanı

başlamıştır. Küresel sanayi PMI ağustos ayında 51,8 puana ulaşarak büyümeyi sürdürmüştür. Nisan ayında görülen 39,8 puanlık dip sonrası sanayi üretimi yaz aylarında hızlı toparlanmıştır. Dünya mal ticareti de yaz aylarında yine beklentilerin üzerinde

de bir toparlanma göstermiştir. Küresel sanayi ihracatında yeni alınan siparişler ağustos ayında 49,9 puana yükselmiştir. Böylece büyüme alanına çok yaklaşmıştır. Sanayi mali ihracatında yeni alınan siparişler nisan ayında 27,1 puan ile dip yapmış iken 4 ay sonra yeniden büyüme alanına ulaşmıştır. Küresel ekonomide beklentilerin üzerindeki toparlanma yine Covid-19 endişeleri ile açıklanamamaktadır. Haziran ayı başından itibaren iktisadi faaliyetlere geri dönüş başlamıştır. İktisadi faaliyetler kontrollü ve güvenli hali ile geri geldiği için bu dönem yeni normal olarak adlandırılmaktadır. Yeni normal dönemi içinde haziran ayından itibaren firmalar ilk olarak eriyen stokları için sipariş vermişlerdir. Stoklar tamamlandıktan sonra firmalar bu kez de sonbahar aylarında gelebilecek yeni bir Covid-19 salgını endişesi nedeniyle daha yüksek stoklar tutmaya başla-

mışlardır. Firmalar hem girdileri hem de nihai ürünlerinde daha yüksek stoklar ile sonbahara girmektedir. Firmaların stoklarına yönelik bu iki yaklaşımı nedeniyle yine beklentilerin üzerinde siparişler ortaya çıkmış bu da dünya sanayi üretiminde ve dünya mal ihracatında beklentilerin üzerinde toparlanmayı ortaya çıkarmıştır. Önümüzdeki aylarda en azından yıl sonuna kadar firmaların benzer eğilim içinde kalmaları beklenmektedir. Bu da sanayi üretimi ve ihracatta toparlanmanın yavaşlamasına rağmen süreci anlamına gelmektedir. Makine sanayi de Covid-19 salgını etkilerinin en yoğun yaşandığı yılın ikinci çeyreğinde oldukça olumsuz etkilenmiştir. Yatırım mallarına olan talep keskin şekilde daralmıştır. Üçüncü

çeyrekte başlayan toparlanma makine sanayini de olumlu etkilemeye başlamıştır. Ancak diğer sektörler ile karşılaştırıldığında makine sanayindeki toparlanma daha yavaş gerçekleşmektedir. İkinci bir dalga endişesi yatırım kararlarının halen ötelenmesine yol açmaktadır. Küresel makine sanayi PMI verisi nisan ayında 26,6 ile dip seviyesini gördükten sonra mayıs ayından itibaren yukarıya dönmüştür. Makine sanayi PMI verisi ağustos ayında 51,5 puan ile yeniden büyüme alanına geçmiştir. Küresel ölçekte sanayi üretiminin ve ticaretinin beklentilerin üzerinde büyümesi makine sanayindeki toparlanmayı da desteklemiştir. Dünya makine ihracatına yön veren üç ülkenin makine dış ticaret verileri ise dünya makine

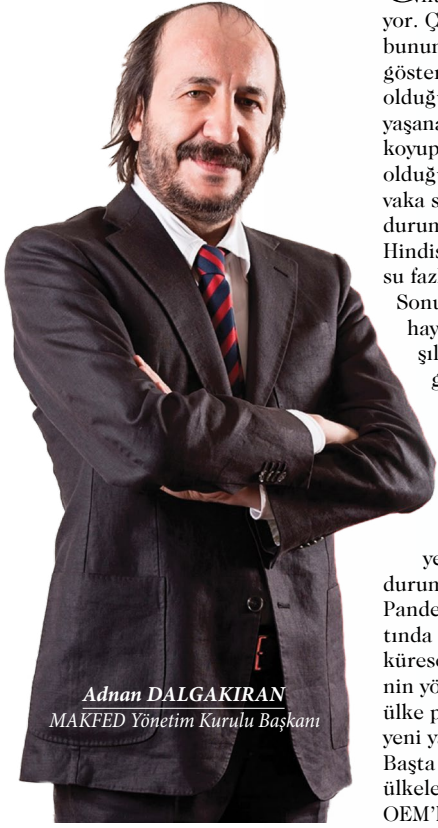
ticaretinde toparlanmanın olduğunu ancak henüz büyümeye geçilemediğini göstermektedir. Dünyanın en büyük iki makine ihracatçısından biri olan Çin'in makine ihracatı ocak-ağustos döneminde geçen yıla göre yüzde 5,0 gerilemiş durumdadır. Almanya'nın ilk 7 aylık makine ihracatı ise yüzde 15,5 düşüş göstermiştir. En büyük ithalatçı olan ABD'nin makine ithalatı ise yılın ilk 7 ayında yüzde 15,3 gerilemiştir. Küresel makine ticareti önümüzdeki aylarda toparlanmaya devam edecektir. Ancak 2020 yılının genelinde yüzde 10-12 arasında bir daralma olacaktır. Yılın son dört ayda kuvvetli bir ikinci dalga yaşanması halinde ise toparlanma kesintiye uğrayacak ve daha yüksek bir daralma yaşanabilecektir.

Makine sektöründe alternatif senaryolar

Yaz aylarında etkisini kaybetmesi beklenen Covid-19 salgınında durum beklendiği gibi olmadı. Gelinin noktada hastalığın merkezi Avrupa olmaktan çıkmış olsa da vaka sayıları dünya genelinde kontrol altına alınabilmiş değil. Yılın ikinci çeyreğinde tedbirler gereği kapanan ekonomilerde yeni normale uygun olarak bir geçiş süreci yaşanıyor. Hastalığın artış hızında bir iyileşme gözlenmesi de ekonomist-

ler biri iyimser, biri kötümser iki senaryo üzerinde duruyor. İyimser senaryo kontrollü sosyal hayatla birlikte ekonomide kıvrımdan çıkacağı varsayarken, kötümser senaryoda ikinci dalga ihtimali üzerinde duruluyor. Makine imalatçısı sektörlerin temsilcilerine iyimser ve kötümser senaryo planlamalarını sorduk. Türk makine sektörünün hazırlıklarını, Türkiye Makina Federasyonu ile ona bağlı derneklerin anlatmasını istedik.

“Pandemideki daralmayı ancak 2021’de telafi edebiliriz”

Adnan DALGAKIRAN
MAKFED Yönetim Kurulu Başkanı

Covid-19 salgını dünya bütününde değerlendirmek gerekiyor. Çin ve bazı Uzak Doğu ülkeleri bununla mücadele edilebileceğini gösterirken ülkemizin de içinde olduğu Avrupa ülkeleri ise bununla yaşandığı gerçeğini ortaya koyup bir bakıma yönetilebilir olduğunu gösteriyor. Ancak, günlük vaka sayıları artık 250 binleri aşmış durumda. Bunda ABD, Brezilya, Hindistan ve Güney Afrika gibi nüfusu fazla olan ülkelerin etkisi var. Sonuç olarak alınan tedbirlerle de hayatın devam edebileceği anlaşıldı. Turizm, etkinlik ve seyahat gibi bazı hizmet sektörleri ile bunları destekleyen alanların normalleşmesi, pandemi etkisi ortadan kalkmadan mümkün olmayacak gibi duruyor. Ancak salgını artırmayan iktisadi faaliyetler her şartta devam etmek durumunda. Pandemi sonrasında toplum hayatında köklü değişikliklerin yanı sıra küresel firmaların tedarik zincirlerinin yönetilmesi konusunda da ilgili ülke politikalarına etki edebilecek yeni yaklaşımlar ortaya konacak. Başta Almanya olmak üzere, Avrupa ülkelerinde tedarikçisi olduğumuz OEM'ler veya son kullanıcılar için

Türkiye'nin önemi daha da artacak. Bunun yanı sıra yeni iş yapış şekillerini destekleyen dijitalleşme süreçleri de hız kazanacak. Dünyada salt makine yerine artık çözüm talebi artıyor; makine üreticilerinin sistem geliştirme, uygulama, izleme ve sürdürülebilir kılma yönündeki kapasitelerini de geliştirmeleri gerekiyor. Yapı itibarıyla tüketim dayalı sektörlerden biraz gecikmeli olarak Mart ayında hissettığımız ihracattaki daralma, Mayıs ayındaki yüzde 46 kayıpla zirveye ulaştı. Ancak, Avrupa ülkeleriyle benzer olarak ülkemizde de iş ve sosyal hayatta normalleşme sürecine geçilmesi hazırlanmış etkisini göstererek ihracat rakamları hızlı toparlanma eğilimine girerek temmuzda bir dengeye oturdu gibi. Sanayi üretim endeksi ve kapasite kullanım oranındaki iyileşmede, bu durumun yanı sıra iç pazarda oluşan talebin de etkisi oldu. Sonuç olarak pandemi sürecindeki daralmanın Çin ve içinde ülkemizin de olduğu gelişmekte olan ülkeler için ancak 2021'de telafi edileceğini düşünüyorum. AB ve diğer gelişmiş ülkeler içinse bunun 2022'yi bulacağı öngörüsüne her hâlikârda kathyorum.

MAKFED

Türkiye Makina Federasyonu

“Veriler her ay biraz daha iyileşecek”

Mustafa Sabri EROL
AIMSAD Yönetim Kurulu Başkanı

Ben iyimser taraftayım. İyimser senaryo olarak, mobilya sektörü inşaat sektöründen ivmelenerek artış yaşadı. Sektör iç pazar olarak şubat verilerine, pandemiyen yeni başladığı döneme, şu anda geri döndü. İkinci dalga için çok etkili olacağı düşünmüyorum. Sektör olarak sağlıklı verileri bu aydan itibaren almaya başlayacağız. Tahminime göre, veriler her ay biraz daha iyileşecek. Satışlarda, özellikle kredili satışlarda artışlar olacak. Sene sonunun 2019 rakamlarına eşdeğer olacağını düşünüyorum. Dünyada da bazı bölgeler henüz tam olarak açılmadığından ihracat için biraz daha beklemek lazım. Kötümser senaryoya göre, eğer sert bir ikinci dalga gelirse ve devlet, makine sektörünü mücbir sebep kapsamına almazsa, firmalar finansal problem yaşarlar. Bu firmaların çoğu, aile firması, dolayısıyla öz varlıkla

değil, krediyile dönyorlar. Böyle bir durumda, sektördeki firmaların yüzde 30'unu kaybederiz. İlk çeyrekte kayıplarımız olmadı ama ikinci çeyrekte oldu. Mayıs-Haziran çıkışla geçti. Mart ve Nisan'da düşüş olmuştu, iç pazar olarak. İhracatta da artış var. İkinci çeyrekteki kayıplarımız fuarların da olmaması nedeniyle daha çok online tanıtımlar gerçekleştirerek azaltmaya çalışıyoruz. Derneğimiz AIMSAD'ın da bu süreçte faaliyete geçirdiği www.turkishwoodworkingmachinery.com portalı üzerinden üyelerimizin tanıtımlarını yapmaya devam ediyoruz. Öte yandan, yasal olarak bir engel olmazsa, Ekim ayında gerçekleştirilecek olan WOODTECH Ağaç İşleme Makinesi Fuarımızın da sektöre ihracatta ve özellikle iç pazarda bir rahatlık sağlayacağını düşünüyorum.

“Nitelikli eleman ve ara eleman ihtiyacı had safhada”

Mustafa Necati TECDELIOĞLU
BESİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Eğer iyimser senaryo gerçekleşirse bağlantı elemanları sektörü olarak yılın son iki çeyreğinde yüzde 15 büyümeye bekliyoruz. Uçuşların açılmasıyla hem yurt dışı müşteri ziyaretlerinin hem de işlerin çoğalacağına inanıyoruz. Verimli üretime tekrar dönüş yapılacaktır. Pandemi dönemindeki kayıpların telafisi için çok faydası olmaz ama yeni kayıpların oluşmasını engelleyecektir. Bizim için en ciddi sıkıntılardan biri, pandemi döneminde kapanan okullar nedeniyle personel yetiştirilememesi; personel nitelikli eleman ve ara eleman ihtiyaçlarımız had safhaya ulaşması oldu. İşlerin büyümesiyle, pandemi döneminde bozulmuş olan bilançolardan dolayı kredibilite sorununun ortaya çıkmasıyla birlikte nakit döngüsünde de sıkıntılar yaşanabilir.

İkinci dalga durumunda ise kayıpların devam edeceğini söyleyebiliriz. Finansal sıkıntılar ve bu sıkıntılara bağlı fabrikaların, iş yerlerinin kapanması, personelin işlerini kaybetmesi gibi sorunlarla karşı karşıya kalabiliriz. Devlet açısından ise, gelir kayıplarının bu kadar yüksek olduğu bir dönemde vergi kayıpları da yaşanabilir. Ekonomik sıkıntılarının büyümesi faiz, kur artışına, borsada düşüşe hatta dip yapmasına sebep olabilir. Fakat en önemlisi pandemiyen insan sağlığını, sosyal hayatı ve toplum hayatını olumsuz yönde etkilemesidir. Bu durum, psikolojik birçok sorunun başlangıcı olabilir.

“Yatırımlar desteklenirse, yatırım mamulü üretenler de desteklenmiş olur”

Mehmet ÖZDEŞLİK
EFSİAD Yönetim Kurulu Başkanı

Covid-19 salgınının birinci dalga da kalması ve yıl sonuna kadar aşımın bulunması durumunda hedeflerimizi yıl sonuna kadar tutturmuş olacağız. İlk iki çeyrekte sektörümüz geçen yılın aynı dönemindeki ihracat rakamlarını tutturdu. Hatta yüzde 5 artış da sağlandı. Bunun nedeni imal ettiğimiz endüstriyel fırınların özel imalat olup 5 ila 7 ay imalat süreleriyle çalışıyor olması. Halen üyelerimiz, 2019 yılı son çeyrekte ve 2020 yılının ilk çeyreğinde almış oldukları işlerin imalatını gerçekleştiriyor. Covid-19 salgını ikinci çeyrekte siparişleri durdurdu. Fakat 3. çeyrekte başlayıp devam eden yaptırımlarla birlikte yeni iş talepleri almaya başladık. Hatta bunlardan bir kısmı siparişe dönüşmeye başladı. İzolasyon, otomasyon, yakıcı ekipmanlar gibi sektörümüze hizmet ve

malzeme sağlanan üyelerimizden de olumlu geri dönüşler alıyoruz. Genelde bu olumlu havanın artarak devam etmesini bekliyoruz. Siparişler açısından biraz sıkıntıda olan üyelerimiz de olabilir. Beklenen ve hedeflenen ciroları sağlamada zorlanan üye ve işletmeler için önerim; kaliteye, verimliliğe yatırım yapmalarıdır. Bahsettiğim yatırımları yapmak için kaynak bulmakta zorlanan firmalarımız için önerim ise; düşürülen faiz oranlarıyla cazip hale gelen finans desteklerinden yararlanarak TL bazında dış kaynak kullanmaları yönündedir. İkinci dalga gelirse, 2021 ve 2022 yıllarının çok zor geçeceğini öngörüyoruz. Önümüzde çok zor iki yıl var. Ondan sonra sektörümüzün önünün çok açık olduğunu düşünüyorum.

Hasan Basri KAYAKIRAN
ENOSAD Yönetim Kurulu Başkanı

“Dijital dünyaya yatırım ve yatırımın hızı önemini artırıyor”

Ekonomik tahribat, “büyük-küçük işletme” demeden herkesi etkisi altına aldı. Bu olayın ekonomik boyutu kadar psikolojik boyutu da çok önemli. Herkes acaba ben de hastalanır mıyım, nasıl korunurum, belki de bir an önce hastalansam korkudan kurtulmam mı daha doğru olur gibi farklı düşünce fırtınası içine girdi. Bir yılı 50 iş haftası olarak kabul ettiğimizde, tüm işletmeler her hafta cirosunun yüzde ikisini gerçekleştirebilir. Yaklaşık beş aydır süren bu epidemik sürecinde işletmeler, yıllık cironun yaklaşık yüzde 40’ını yapabilmeyen planını yaparken şimdi oluşan hasar etkisini nasıl minimize ederim ve önümüzdeki beş ayda ne kadar telafi edebilirim telaşı içine girdiler. Epideminin yanı sıra bir de süper güçlerin başladığı, adı tam konma-

mış bir ticari savaşın içine girdik. 2020 yılının geride kalan süresi için iyimser olup üretim kayıplarımızı nasıl telafi edebileceğimizi planladık. Ancak şartların çok değişmeyeceğini öngörmekte yarar olduğunu düşünüyorum. Dijital dünyaya yatırım ve yatırımın hızı önem taşıyor. Şirketler iletişim ve bilişim alt yapılarını güçlendirmeli, siber saldırılara karşı önlemler alınmalı, yeni dijital pazarlama yöntemleri aranmalı, evden çalışan personelin de siber saldırılara karşı güvenli ortamda çalışmaları sağlanmalı. Üretimde tedarik zinciri için yeni alternatifler mutlaka aramıy bulunmalı. Özellikle Avrupa’da yeni tedarikçilerin aranacağı öngörü- lerek pazarlama çalışmaları da artırılmalı.

ENDÜSTRİYEL OTOMASYON
SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

Merih ÖZGEN
IMDER Yönetim Kurulu Başkanı

“Kritik parça, aksam ve komponentleri ülkemizde üretmeliyiz”

Yurt içi pazarda pandemiye rağmen yılın ilk altı ayında bir önceki yıla göre yüzde 75 büyümeye gösteren iş ve inşaat makineleri sektörünün bu performansının arkasında, faizlerin düşmesi ile birlikte, ertelenen taleplerin ve kamu almalarının canlanması yatıyor. Sektörün iyimser senaryosuna göre, bu hareketliliğin devam edeceği ve yıl sonunda yüzde 40’lar mertebesinde bir büyüme göreceği tahmin ediliyor. Öte yandan dünya ekonomisindeki derin kırılma nedeniyle sektörün ihracatının iyimser senaryoda dahi artmayacağını söyleyebiliriz. Dünya ticaretinin bu yıl en iyimser durumda yüzde 13-15 arası daralacağı tahmin ediliyor. Daralan küresel ekonominin etkisiyle ihracat pazarlarındaki rekabet artıyor. Parça, aksam ve komponent tedarikçilerinin pandemi nedeniyle üretime

başlayamaması veya kısıtlı olarak başlamasından dolayı ülkemizde üretim yapan firmaların sıkıntılı bir dönemde geçiyorlar. Covid-19 sürecinde üretim için kritik önem taşıyan parça, aksam ve komponentleri ülkemizde üretmek için daha fazla çaba sarf edilmesi gerektiği daha iyi anlaşılıyor. İÇ pazarda üretim yapan firmaların tedarik ettikleri aramaların yerli üretimlerinin sağlanması için girişimlerini artırmaları veya yurt dışı yerine yurt içinde alternatif tedarikçi aramaları gerekiyor. Kötümser senaryoya göre iç pazardaki satış hacminin geçtiğimiz yıldaki gibi 3000 adet seviyelerinde veya en iyi ihtimalle maksimum 3500 adet olarak gerçekleşmesi öngörülmektedir. Dış pazar daha da küçüleceği için ihracat zorlaşacak, cirolarının büyük kısmını ihracattan elde eden yerli üreticiler bu senaryoda daha fazla sıkıntı yaşayacaktır.

Ender AKBAYTOGAN
ISDER Yönetim Kurulu Başkanı

“İkinci dalğanın vereceği hasar 2021’de dahi giderilemeyebilir”

İstif makineleri sektörü 2020 yılına bir önceki yıldaki zorlu günlerini geride bırakarak geçmiş, forklift ve depo içi ekipman sektörü yılın ilk altı ayında geçtiğimiz yıla oranla yüzde 20 civarında büyümüştür. Yatırım teşvikleri, faizlerin düşmesi ve uygun şartlarda sağlanan kredi imkanları sektörün yılın ilk yarısında büyümesini sağlayan etkenler olmuştur. İstif makineleri sektörü toplumun ve ekonominin normal işleyişine ve sürdürülebilirliğine katkıda bulunur ve tedarik zincirinin çalışmasını sağlayan ekipman ve çözümler sunar. Bu temel etkenler neticesinde, iç pazardaki satış hacmi Covid-19 pandemisine rağmen hareketliliğini korumuştur. Sektörün iyimser tablosu, istif makinelerinin günlük hayatta sunduğu çözümler çerçevesinde şekillenmektedir. Sağlık, gıda, perakende gibi sektörlerin işleyi-

şine yardımcı olan istif makineleri sektörü iyimser senaryoya göre iyi göstergeler sergileyecek ve yüzde 45 civarında bir büyüme gösterecektir. Sektörün ihracatında önemli bir paya sahip olan vinç ürün grubunun ikinci altı aydaki beklentileri de ihracatını artırma yönündedir. İkinci dalğanın sektörü 2018 ve 2019 yıllarında yaşanan durgunluktan daha zorlu bir sürece sürüklemesi muhtemeldir. Özellikle kiralama sektörü ile yakın ilişki içerisinde olan istifleme sektörünün, ikinci dalğada kiralama sektörü zarar göreceği için alacağı hasarlar 2021 yılında dahi giderilemeyebilir. Küresel ticaretin sektöre uğraması ile makine temininde de önemli ölçüde zorluklar yaşanabileceği kötümser senaryoya dahildir. İkinci dalğada sektörde meydana gelecek hasarların daha derin olması kaçınılmazdır.

Ozan ATASOY
ISKID Yönetim Kurulu Başkanı

“Firmalarımız personelini azami oranda korumaya öncelik verdi”

Kullanıldığımız ürünlerin %100 taze havalı olarak talep edilmesi, hassas filtrasyon ve dezenfektasyon sistemlerinin öneminin anlaşılması, bunları yaparken enerji verimliliğinin göz önüne alınması, ürünlerin ve sistemlerin uzaktan kontrol edilebilir otomasyon sistemlerine haiz olması, servis ve bakımın ne kadar önemli olduğunun herkes tarafından kavranması önemli ürün ve hizmet sağlayan firmalarımız açısından bu süreçte elde edilen büyük kazanımlar oldu. Sektörümüzün hedef pazarlarında yeni yatırımların azalması, yeni sistem satışlarından ziyade eski sistemlerin renovasyonu konusuna ağırlık verileceğini gösteriyor. Bu nedenlerle endüstriyel klima tarafından satışların önümüzdeki dönemde yoğunlaşması bekleniyor. Mart-Mayıs döneminde, firmalarımız

zın satış ve pazarlama faaliyetlerinde ciddi oranda düşüşler yaşandığını tespit ettik. Üyelerimizin sadece yüzde 20’si imalat faaliyetlerine normal süreçte devam ediyor. Mevcut siparişlerde ise yüzde 64 oranında iptaller yaşandı. Ancak firmalar azami oranda personelini korumaya öncelik verdi üyelerimizin personel sayılarının yüzde 95 oranında koruduğu gözlemlendi. Üyelerimiz yurt dışı ve içi hammadde tedarikinde sorunlar yaşıyor. Özellikle bakır ve çelik borular, soğutma ekipmanları, ısı geri kazanım eşanjörleri, fanlar ve kompresör ürünlerinin tedariki konusunda sıkıntılar var. İkinci dalga ile sektör- leri küçülme oranı daha da artabilir. Devlet tarafından verilecek sektörel istikrar destekleri, sektörün süreci daha az hasarla atlamaına yardımcı olacaktır.

Cem ÖZYILDIRIM
KBSB Yönetim Kurulu Başkanı

“Kamuda yerli ürün tercihi sektörümüze beklenmedik faydalar sağladı”

Kazan ve Basınçlı Kap Sanayicileri Derneği üyeleri olarak, bu yıl yüzde 5 ile 10 arası düşüşle kapatabileceğimizi düşünüyorduk. Bu öngörümüzde pandemi sürecinde oluşan ihtiyaçların beklentimizi ve üçüncü çeyrekte bu siparişlerin başlaması beklenmesi etkili. Devletimizin sağladığı yüzde 0 faizli kredinin desteğiyle inşaat sektöründe talebin artması, yapı stoklarının erimesi, yeni projelerin hız kazanması sonucu üstün sektörümüzdeki kazan ve brülör üreticilerine talep artacaktır. Yekdem Enerji Yasası’nın Ekim itibarıyla yeniden uzatılmasıyla bu alandaki yatırımların hızlanması da artışı oluşturacaktır. Pandemiye ikinci dalğanın olması halinde sektörümüzün en fazla etkileneceği alan ihracat. Yurt dışı uçuşların kapalı olması, fuar ve ziyaretlerin yapılamaması, pazarımız

olan ülkelerde projelerin yavaşlaması, bunlara bağlı olarak ihracatta lojistik aksamaları, ihracat hedeflerimizin yüzde 40’lara varan düşüşlerle karşı karşıya kalacağımızı gösteriyor. Bunun çıkış yolu, pandemi sürecindeki eksiklerimizi görmek ikinci dalga öncesinde önlemlerimizi almak olacaktır. Sektörümüzün dijitalleşme yönünde yaptığı yatırımlarla, daha az etkileneceğimizi umut ediyoruz. Dijital platformda yurt dışı ile yapmış olduğumuz B2B toplantılar ve dijital sektör fuarları bu dönemi daha az zararlı atlattığımızı destek olacaktır. İkinci dalğanın ihracata çok fazla etkisi olmakla beraber, yerli ürün tercihi artışıyla yurt içi pazar payımızın artacak olması ihracat kayıplarımızı karşılar düşüncesindedir. Özellikle kamuda yerli ürün tercihi pandemi sürecinde sektörümüze beklenmedik faydalar sağlamıştır.

KAZAN VE BASINÇLI KAP
SANAYİCİLERİ BİRLİĞİ DERNEĞİ

S. Emre GENCER
MİB Yönetim Kurulu Başkanı

“Ana tedarikçisi Çin olan ülkelerde daha fazla zaman harcamalıyız”

Makina İmalatçıları Birliği olarak umudumuz iyimser bir senaryodan yana olmakla birlikte kendimizi kötü bir senaryoya da hazırlamamız gerektiğini düşünüyoruz. Şimdilik iyi senaryo gibi hareket eden gelişmeler bizleri bu konuda daha fazla umut beslemeye doğru itiyor. Yılın ilk yarısında 7,9 milyar dolarlık ihracatımız aynı hızla devam etse dahi pazar kaybımız diğer Avrupa ülkelerine göre daha sınırlı kalacak gibi görünüyor. En büyük ticaret partnerimiz Avrupa Birliği ülkelerinin de parasal genişleme konusunda güçlü görünmesi bizleri biraz rahatlatıyor. Yıl sonu beklentimiz iyimser senaryoya göre makine ihracatımızın 16 milyar dolar düzeyinde gerçekleşmesidir. Yılın ilk yarısındaki kayıpları telafi etmek için en azından bir yıl daha geçmesi gerektiğini düşün-

üyoruz. Kaybı azaltmak için ise gereken daha rekabetçi fiyatlar ile yeni dış pazarlar bulmaya çalışmak olmalıdır. Daha önce ana tedarikçisi Çin Halk Cumhuriyeti olan ülkelerde daha fazla zaman harcamamız gerekecektir. Kötümser senaryoya göre, yılın ikinci yarısında gıda dışı bizleri daha da zorlar. İhracat hedefimizi biraz daha küçülterek 12-13 milyar dolar bandına çekmek daha gerçekçi olur. Bu süreçte makine firmalarımızın bir bölümünü kaybedebiliriz. 2019 yılı rakamlarına 2 yıldan önce ulaşamayız. Yılın ilk yarısındaki kayıpları kapatmaktan ziyade nasıl ayakta kalacağımız tartışılır duruma gelir. Umarız ikinci senaryo gerçekleşmeden ticaretin eski hızına döndüğünü görebiliriz.

MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ

Selçuk GÜLSÜN
PAGDER Yönetim Kurulu Başkanı

“Sektörümüzün gündemi ilave gümrük vergilerinde yaşanacak değişiklikler”

Geçtiğimiz yıl ile bir karşılaştırma yapıldığında, makine ithalatında bir artış söz konusu olmakla birlikte bu artışın başlıca sebepleri; yaşanan kur şokuna bağlı olarak 2019 yılında ertelenen yatırımların gerçekleşmiş olması ve dönemsel olarak ihtiyaçlar dahilinde belli ürün gruplarında (medikal ürünler, temizlik ve hijyen ürünleri ambalajları gibi) artan taleptir. Yine de bu artışın sektörün normal büyüme seyriden olduğu yıllarla kıyaslanarak bu rakamların normalin altında kaldığını söylemek mümkün. Bu kapsamda ikinci dalğanın yaşanmadığı ve dünya ekonomisinin toparlanma dönemine girdiği iyimser senaryo dahilinde, plastik işleme makineleri ihracat pazarında yüzde 15’lik bir daralma öngörülmektedir. Buna karşılık, ikinci dalğanın yaşanması ve toparlanmanın sektöre

uğraması durumunda ülke ve dünya ekonomisi küçülmeyle gitmek zorunda kalacağını ve kötümser senaryo kapsamında daralmanın yüzde 23-24’lere ulaşacağını söyleyebiliriz. İyimser ya da kötümser senaryolara bağlı kalmadan, plastik işleme makineleri sektörünün gündeminde ilave gümrük vergilerinde yaşanacak değişiklikler yer alıyor. Bu yıl Eylül sonu itibarıyla daha düşük oranda uygulanacak olan ilave gümrük vergileri sebebiyle yatırımcıların bir kısmının planlarını ertelediği görülüyor. Gerek bu dönemde yaşanan kayıpların telafisi gerekse sektörün gelecek dönemde daha sağlıklı büyüebilmesi adına, plastik işleme makineleri sektörümüzün fiyat bazlı rekabete karşı korunması ve teşviklerle desteklenmesi gerekiyor.

Plastik Sanayicileri Derneği

Nurdan YÜCEL
POMSAD Yönetim Kurulu Başkanı

“Ar-Ge, yenilik ve dijitalleşme yatırımlarına devlet destekleri artırılmalı”

Pompa ve vana sanayisi başta işleme suları, atık su ve tarım olmak üzere yaşamın her alanında kullanılan ve hayati önem taşıyan ürünleri üretiyor. Hijyenin en üst seviyede önem taşıdığı Covid-19 salgını döneminde, evlerimize ulaşan suların çıkış noktasından elimizi yıkadığımız musluğumuza kadar pek çok alanda yer alan sektörümüzün kesintiye uğramadan çalışması, ulusal seviyede hayati önem taşıyor. Bu dönemde, ticaret ve yatırım kanalları kesintiye uğramakta, insan hareketi kısıtlanmakta ve işletmelerimiz düşük kapasitede çalışmaktadır. Göstergeler salgın döneminin zor olacağı ve sürecin tahmin edilenden fazla uzayacağı yönündedir. Ülke olarak, ticaret ilişkilerinin artmaması bizi bir adım öne çıkaracak avantajlarımızı, en başta, pazarlara yakınlığı sebebi ile coğrafi konumu-

muzu, iyi değerlendirmeliyiz. Ancak, konum avantajı, yeni dünya düzeninde, teknolojik ve daha çevreci üretim yaklaşımı ile desteklenmelidir. Pandemiye daha dijital çözümlerle ve daha yeşil bir dünyaya uygun ürünlerin ortaya konmasının önemi bir daha hatırlattı. Ar-Ge’ye, yeşil teknolojilere ve dijitalleşmeye yatırım yapmak dünya pazarında, özellikle batıda, sektörümüze talebi artıracaktır. Dijitalleşme konusunda çalışma şeklimize uygun yerli programların geliştirilmesi, ortak yatırımların yapılması büyüme için anahtar olabilir. Firmalarımızın küreselleşmesi için Ar-Ge, yenilik ve dijitalleşme yatırımlarına devlet desteklerinin artırılması gerekir. Suya erişimin önemli olduğu bugünlerde, sektörün süreci en az etkiyle atlama için yayılımının önlenmesi için vazgeçilmezdir.

TÜRK POMPA VE VANA
SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

Şenol ÖNAL
TARMAKBİR Yönetim Kurulu Başkanı

“Bu yıl iç piyasa her koşulda geçen seneden daha iyi olacak”

Salgın döneminde tarım makineleri sektöründeki sanayicilerin zorluklarla başa çıkma kabiliyeti, bireysel üretim organizasyonlarına, dış entegrasyon seviyelerine ve kurumsal büyüklüklerine göre önemli ölçüde değişiklik gösterdi. Sektörümüz, tarımla ve gıda güvenliğiyle olan direkt ilişkisi ve geçen seneden ertelenmiş siparişler nedeniyle salgının yarattığı ekonomik küçülmeden çok fazla etkilenmedi. Bununla birlikte özellikle stok yapmadan “just in time” üretim yapan firmaların Mart ayından itibaren salgından korunma amacıyla veya tedarik zincirinin bozulmasına bağlı olarak geçici olarak kapatıldığı ya da vardiya modellerinde değişiklikler yapmaları dikkat çekti. Tabii bu durum ihracatımızı da olumsuz yönde etkiledi. Haziran ayında toplam tarım

makineleri ihracatının bir önceki yıla göre yüzde 27 artması, iyimser bir senaryoda yıl sonu hedeflerine ulaşamasa bile, pozitif bir büyüme ile yılın kapanabileceğini gösteriyor. İç pazarda ise siparişler, 2019 yılına göre çok daha fazla tatmin edici görünüyor. Kötümser bir senaryoda, özellikle tedarik zincirine fazlaca bağlı segmentlerde üretim programlarının bozulması ve ihracatın azalması beklenebilir. İç piyasanın ise her şeyden önce geçene seneye göre daha pozitif bir seyir izlemesi muhtemeldir. Ekipman sektöründe, kötümser bir senaryoda dahi iç pazarda bir olumsuzluk beklemiyoruz. Sektörün tedarik zincirine daha az bağımlı olması ve siparişlerin hali hazırda olumlu seyretmesi, bu eğilimin temel iki sebebidir.

TARMAKBİR

Adil NALBANT
TEMSAD Yönetim Kurulu Başkanı

“Tekstil sektöründe ertelenen yatırımlar gerçekleştirilme eğiliminde”

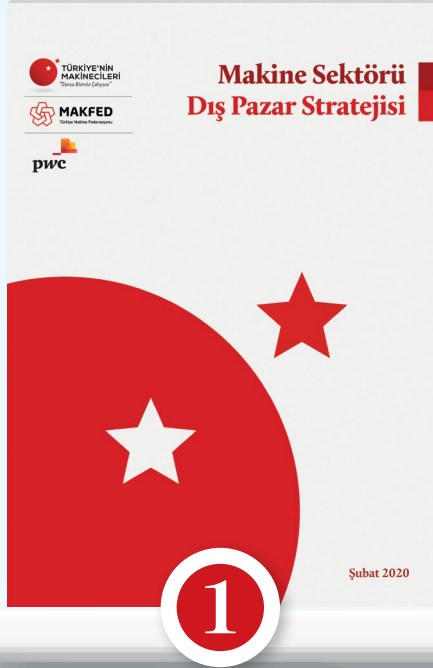
Salgının yayılmaya başladığı dönemde sektör üyelerimizin büyük çoğunluğu 2-3 haftalara varan sürelerde kapalı kaldı ve sektör genelinde yüzde 60’a varan daralmalar yaşandı. Öncelikli ihtiyaçlardan biri haline gelen maskenin üretimi konusunda, gerekli nonwoven kumaşların ülkemizde yüksek kapasitelerde üretilmesi ve bu alandaki makinelerimizin hızla geliştirilmesi ise firmalarımızın gelirlerine katkı sağladı. Haziran itibarıyla yurt dışı pazarlarımızdaki taleplerle birlikte yurt içinde de hareketlenme var. Yurt içi tekstil sektöründe geçtiğimiz yıllarda ertelenen veya beklentilen yatırımlar, bu yıl pandemi sürecine rağmen hayata geçme eğiliminde. Hedef pazarlara gerçekleştirdiğimiz ihracata baktığımız zaman da önemli ölçüde talep artışlarının yaşandığı

bir sürece girdiğimiz görülüyor. Sürecin sonunda seyahat ve fuar organizasyonlarının başlamasıyla birlikte, ihracat ve yurt içi satışlarımızdaki artışın devam edeceğini düşünüyoruz. İyi senaryoda, yıl sonunda ihracatımızın geçtiğimiz yıldaki seviyesinde kalmaması bir başarı olarak göreceğiz. Bu süreçte kayıpların telafisi için; kırılan tedarik zincirinde, ülke olarak önemli bir pozisyonda olacağımızı düşünüyoruz. Yurt dışı pazarlarımızdaki çeşitliliği ve hareketliliği iyi gözlemleyerek, ihracat odaklı çalışmalar devam edeceğiz. Pandemi süreciyle önemi daha fazla hissettirdiğimiz yerleşme hususunda da, yurt içi tekstil sektör temsilcileri ile daha sık görüşmeler yapmayı ve yerli tercihler üzerine politikaları sıkı şekilde takip etmeyi sürdüreceğiz.

TÜRK TEKSTİL VE DERİ
SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

Türkiye'nin Makinecileri'nden 7 AYDA 7 RAPOR

1

2

3

1. Türkiye Makine Sektörü Dış Pazar Stratejisi

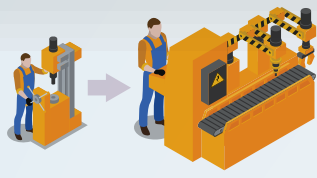
Ticaret Bakanlığı desteği ve PwC iş birliğiyle hayata geçen bu çalışmada, öncelikle makine sektörü için hedef pazarlar ve potansiyeli yüksek ürün grupları belirlendi. Hedef pazarlarda ürün bazında rakip ülkeler tespit edilerek bu ülkelerin başarı hikâyelerinin ardında yatan rekabetçilik unsurları Türkiye ile kıyaslamalı olarak incelendi. Yoğun bir çalışma ile hazırlanan bu raporun sonunda, uzman bir ekiple birlikte, Türkiye makine sektörünün dış pazar rekabetçiliğini artırmaya yönelik strateji önerileri oluşturuldu.

Hedef ülkeler: Öncelikle ihracat pazarlarındaki farklı makro ve sektörel parametreler kullanılarak geliştirilen çok kriterli seçim modeli ile hedef ülkeler tespit edildi ve çalışma sonucunda hedef ülkeler ABD, Almanya, Çin, Hindistan ve Rusya olarak belirlendi.

Rakip ülkeler: Çalışma kapsamında potansiyeli yüksek ürün grupları belirlendikten sonra, her bir ürün grubunda ilgili hedef ülkeye en fazla ihracatı gerçekleştiren ülke, rakip ülke olarak seçildi. Belirlenen potansiyeli yüksek ürün grupları açısından 5 rakip ülke öne çıktı: Çin, Almanya, ABD, Kanada ve Çekya.

Strateji Önerileri

Türk makine sektörünün genel özelliklerine bakıldığında, KOBİ'lerden müteşekkil sektör yapısı operasyonel esneklik bakımından olumlu bir faktörken bu yapının; ölçek avantajı, sermaye yeterliliği, finansmana erişim, Ar-Ge'ye ayrılan kaynaklar ve markalaşma bakımından kısıtlar yarattığı görülmüyor. Hedef pazarlar ve rakip ülke düzeyinde, sektör için strateji önerileri raporda 5 başlıkta bir araya getiriliyor.

Ölçek Büyütülmesi

Finansman Sağlama

Teknoloji Geliştirme

Markalaşma

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

2. İhracat Potansiyeli Analizi

Bu çalışma hem toplam ihracatta hem de makine sektörü ihracatında Türkiye'nin sahip olduğu potansiyeli ortaya koyma hedefi ile hazırlandı. 6'lı

İhracat Potansiyeli Analizi	Gerçekleşen (2018)	Potansiyel (2018)	İhracat Açığı
Toplam İhracat	168 milyar dolar	198,9 milyar dolar	30,9 milyar dolar
Makine İhracat (84. fasıl)	15,8 milyar dolar	25,5 milyar dolar	9,7 milyar dolar

GTİP bazında her bir makine alt sektörü (593 ürün) için ihracatta potansiyel arz eden ülkelerin tespit edildiği raporda, ihracat potansiyel değerlerinin hesaplanması için regresyon yöntemi kullanıldı. Son aşamada Türkiye'nin makine ihracat potansiyeli, yani olması beklenen ihracat düzeyi hesaplanarak bu düzey, mevcut ihracat düzeyi ile karşılaştırılarak aradaki "İhracat Açığı" hesaplandı. Türkiye'nin gerçek ihracat potansiyeli bu hesaba göre, 2018 yılında gerçekleştirdiği 168 milyar dolar ihracatın yüzde 18,5 üzerindedir. Eğer Türkiye gerçek potansiyeline ulaşıyorsa, 2018 yılında 30,9 milyar dolar daha fazla ihracat gerçekleştirecekti. Türkiye'nin makine sektörünün potansiyeli ise 2018 yılında gerçekleştirdiği 15,8 milyar dolar (84. fasıl itibarıyla) ihracatın yüzde 61 üzerindedir. Buna göre, Türkiye makine sektöründe gerçek potansiyeline ulaşmayı, 2018 yılında 9,7 milyar dolar daha fazla ihracat gerçekleştirecekti.

3. Sermaye Yatırımları Analizi

Sermaye yatırımları bir ekonomide sermaye stokunun artırılmasını sağlayarak büyümeye katkı sağlaması ve daha da önemlisi büyümenin sürdürülebilir olması açısından kilit rol oynuyor. Sermaye yatırımları konusunda sektörel bir dağılım düşünüldüğünde en üst sıralarda makine sektörünün olması ülkelerin gelişmiş ekonomi sınıfına girebilmeleri için büyük önem taşıyor. Bu rapor, ülkemizde sermaye yatırımlarının, özellikle de

makine teçhizat yatırımlarının durumunu ve olması gereken seviyesini araştırıyor. Rapora göre, 2009-2018 yıllarında inşaat ve makine/teçhizat yatırımları cari değerleri itibarıyla izlendiğinde; 2009 yılında birbirlerine oldukça yakın seyreden değerlerin 2011 yılından itibaren ayrılmaya başladıkları görülmüyor. Her iki yatırım türünün de artış hızı 2016 senesinden itibaren yükselse de inşaat yatırımlarının artış hızı, makine ve teçhizat yatırımlarından daha yüksek görünüyor. Buna bağlı olarak, 2016 senesinde yaşanan kırılma sonrasında inşaat yatırımları ile makine/teçhizat yatırımları arasındaki makas 2018 senesinde en yüksek değere ulaşmış bulunuyor.

4. Çelik ve Makine Sanayi Etkileşimi Raporu

Türkiye'nin toplam çelik tüketiminin yüzde 13 civarındaki kısmını gerçekleştiren makine sektörü, bu yönüyle inşaat ve metal eşya sektörlerinin arkasından ülkemizin en büyük 3. çelik tüketicisi sektörü konumunda bulunuyor. Çelik ve Makine Sanayi Etkileşimi Raporu da bu iki sektör arasındaki ilişkiyi ele alıyor.

Rapora göre:

- Çelik sektöründe ürün çeşitliliğinin artırılması ve katma değeri yüksek ürünlere yönelim, makine sektörünün ürün yelpazesinin genişlemesine katkıda bulunacaktır.
- Makine sektörünün, çelik fiyatlarındaki değişimlerden minimum düzeyde etkilenmesi için çelik sektörü ile uzun vadeli iş birlikleri geliştirilmesi gerekmektedir.
- Makine sektöründe üretimde kullanılan ancak iç piyasada üretilmeyen çelik ürünlerinin tespit edilerek, yurt içinde üretim imkânlarının araştırılması ve bu ürünlerin destek-

lenmesi, yurt içinde sürdürülebilir bir tedarik ve makine üretim altyapısının oluşturulması açısından önemlidir.

- İki sektör arasında sürdürülebilir ve etkin bir iş birliği ortamının sağlanabilmesi Türkiye ekonomisine değer katacaktır.

5. Tarım ve Makine Sanayi Etkileşimi Raporu

Bu çalışma dünyada ve ülkemizde tarım sektörünün gelişimini, teknolojinin ve mekanizasyonun tarımdaki yerini analiz etmeyi amaçlıyor. Akıllı tarım, organik tarım, dikey tarım, butik tarım gibi farklı branşların teknoloji ve dijitalleşme ile ilişkisini ele alan rapor, MAKFED ile yürütülmekte olan sektörel araştırmalar kapsamında TARMAKBİR iş birliğiyle hazırlandı.

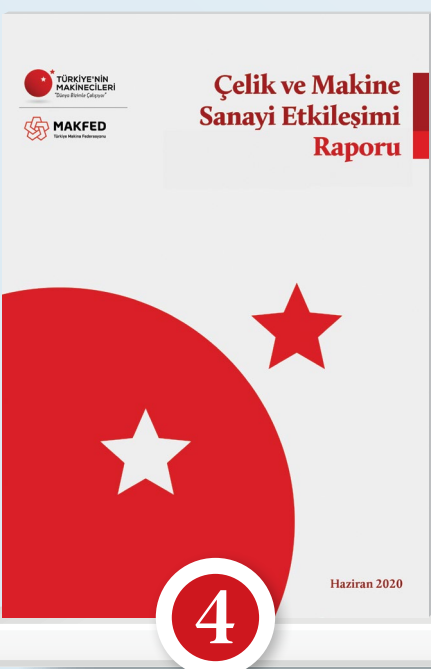
Rapora göre, Türkiye'deki tarımsal yapı, tarımda gelişmiş ülkelere göre olumsuz olarak nitelendirilebileceğimiz farklılıklar gösteriyor. Özellikle iç bölgelerde yaşanan yağış sıkıntısı, kaynakların sulu tarım için yeterli seviyede olamayışı coğrafyanın dezavantajları arasında yer alıyor. Diğer yandan ortalama işletme büyüklükleri de verimli tarımın yapılmasında önemli bir etken. Tarım arazilerinin genellikle küçük parsellerden oluşması, ayrıca bu parsellerin bir arada olmayıp dağınık şekilde bulunması, tarımsal mekanizasyon araçlarının kullanımındaki etkinlik düzeyini azaltıyor. Tarımsal işletme sayısının fazlalığı da işletme başına gelirin düşmesine neden oluyor.

6. Salgının İş Yaşamına ve Hukukuna Etkileri Raporu

Covid-19 salgını nedeniyle neredeyse tüm dünyanın eve kapanması daha önce benzeri görülmemiş bir durum oldu ve geçen süre gösterdi ki ekonomik, sosyal ve hukuki olarak dünya bu sürece hazırlıksız yakalandı. Bu raporla, mevcut koşulların iş hayatına etkileri ve özellikle hukuki uygulamalar ve enstrümanlar ele alındı. Almanya'dan da bazı örneklerle, karşılaştırmalar yapıldı. Raporda, Almanya hukuku ve uygulamalarına yapılan atıflarla, alınacak yeni tedbirlere katkıda bulunulması amaçlandı.

7. Makine İmalat Sanayi Türkiye ve Dünya Değerlendirme Raporu

MAİB Ekonomi Danışmanı Can Fuat Gürlesel tarafından doruğuncü kez hazırlanan Makine İmalat Sanayi Türkiye ve Dünya Değerlendirme Raporu, 2019 yılında yaşanan gelişmelere ve eğilimlere ağırlık veriyor. Covid-19 salgını etkileri ile oluşan koşulları ve beklentileri dikkate alan birçok özel bölümden oluşuyor. Türk makine sektöründe temel göstergelerin, faaliyet gösteren şirketlerin mali yapılarının, teknoloji faaliyetleri ile dış ticaretteki etkinliklerinin ele alındığı çalışmanın son bölümünde Türkiye ve dünya makine sanayisinin 2019 yılı performans değerlendirilmesi yapılıyor. 2017, 2018 ve 2019 yılı göstergelerinin karşılaştırıldığı raporda, göstergelerdeki sayısal gelişmeler pozitif, durağan ve negatif şekilde değerlendiriliyor. Türk makine sanayisinde 2019 yılında değerlendirme yapılan 21 göstergeden 11'inde pozitif, 2'sinde durağan ve 8'inde ise negatif gelişme yaşandığı görülmüyor.

4

5

6

7

“Makine imalatçılarımızı dijital dönüşüme hazırlıyoruz”

Sanayi 4.0 ile siber fiziksel sistemlere dayalı üretim teknolojilerine bağlı olarak gelişen bir dijital dönüşüm süreci yaşıyoruz. Dijital dönüşümün; işletmelerin esneklik ve hız kazandırmasının yanı sıra maliyetleri azaltması, insan kaynaklarının verimliliğini artırması gibi yararları nedeniyle zorunluluk haline geldiği bir süreçten geçiyoruz.

Sanayi 4.0 ile birlikte tüm değer zincirinin birbiriyle gerçek zamanlı bütünleşmesi ve sürekli iletişim içinde oluşu, akıllı ve uyumlu bir hale gelmesi ancak dijital dönüşüm sayesinde mümkün olabilecektir. Dijital teknolojiler, üretimin yanında, iş modellerinin, işin ve insan kaynaklarının dönüşümünü sağlarken, atıkların azalmasına ve verimliliğin artmasına da yol açacaktır.

“300’den fazla kavram tek kaynaktan”

Türkiye’nin Makinecileri olarak, makine imalatçılarımızı dijital dönüşüme hazırlamaya her zaman büyük önem verdik. Bu anlayış doğrultusunda, son olarak da dünyada birçok ülkede örneği olan bir dijital dönüşüm kılavuzu için kavramların İngilizce/Türkçe/Almanca karşılıkları ile açıklamalarının yer aldığı bir çalışma hazırladık. 300’den fazla kavramın yer aldığı bu kaynağı, dijital ortamlarda kullanıcıların hizmetine sunacağız. Siber fiziksel sistemler, büyük veri, yapay zekâ ve ilişkili alt terimlerin yer aldığı bu çalışma-

Mehmet AGRİKLİ
MAİB Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı

da eş anlamlı altı yüzden fazla terim yer alacak. Kılavuzda görseller ile desteklenen bir terimler çalışması da bulunacak. Ülkemizin dijital dönüşüme geçiş için çabalarını daha da artırması gereken bu dönemde kavramların doğru anlaşılmasının önemi açık. Bu amaçla başta Almanya olmak üzere ülke bazında ve kurumlar aracılığı ile benzer çalışmalar yapılıyor. Biz de bu çalışmayla, üç dilde kavramların öğrenilmesini, ilgili referanslara ulaşılmasını hedefleyerek başta sanayicilerimiz olmak üzere tüm paydaşlara bir katkı verilmelerini hedefledik. Çalışmada, iş dünyasının yeni süreçleri ile yeni teknolojik kavramların tanımları ve açıklamalarının da yer verildi. Tüm imalatçılarımızın bu kaynaktan büyük fayda sağlayacaklarına inanıyoruz.

Dünyanın ilk tarım ve hayvancılık makineleri sanal fuarı “Her Şeyin Başladığı Topraklarda”

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) tarafından düzenlenen dünyanın ilk tarım ve hayvancılık makineleri sanal fuarı AgriVirtual, 22-26 Haziran tarihleri arasında dünyadan ve Türkiye’den ziyaretçilerini ağırladı. Aynı zamanda Türkiye’nin ilk üç boyutlu sanal fuarı olan AgriVirtual Tarım ve Hayvancılık Makineleri Sanal Fuarı’nı 100 bin kişi ziyaret etti. Ziyaretçiler fuara www.agrivirtual.com.tr adresinden ulaştı.

Selçuk Üniversitesi’nin geliştirdiği yerli yazılımla hayata geçirilen fuarın online açılışını Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan yaptı. Ziyaretçiler online fuar turunda stant görevlileri ile canlı mesajlaştı, bilgi aldı, sanal toplantı yaptı. AgriVirtual Tarım ve Hayvancılık Makineleri Sanal Fuarı’nda Türkiye’den sektörlerin önde gelen 61 firması stant açarken, stantları 45 bin ziyaretçi görüntüledi. ABD, Cezayir, Rusya, Irak ve İngiltere’den 25 binin üzerinde ziyaretçi Türk tarım ve hayvancılık makinelerini inceledi.

Ticaret Bakanlığının görevlendirilmesiyle düzenlenen sanal fuarların hem ihracatçı birlikleri hem de sanayiciler için önemli bir deneyim olduğunu vurgulayan Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) Başkan Yardımcısı Sevdâ Kayhan Yılmaz şunları ifade etti: “Dünyanın tarım ve hayvancılık makineleri alanındaki ilk sanal fuarı ve Türkiye’nin ilk üç boyutlu sanal fuarının düzenlenmesinden sorumlu olmak her açıdan çok öğretici bir deneyim oldu. Pandemi nedeniyle pazarlama imkanlarımızın daraldığı bu

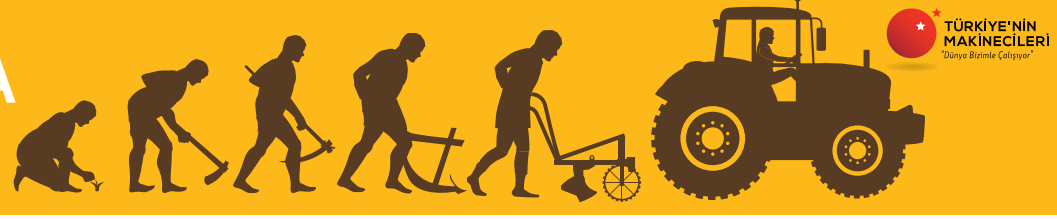
Sevdâ Kayhan YILMAZ
MAİB Yönetim Kurulu
Başkan Yardımcısı

dönemi sanal fuarla değerlendirerek bu tip alternatif yöntemler üzerine düşünme imkanı bulduk. Üstelik son derece kısa bir sürede değişikliklere adapte olabileceğimizi gösterdik. Hem vizyon hem de pratik uygulama anlamında gelecek için önemli dersler çıkardık. Örneğin; fiziki fuarlardaki gibi ziyaretçilerin takibinin yapılması mümkün olmadıktan sonra sanal fuarların olmazsa olmazının stantlarda tekel ziyaretçi kaydının alınması olduğunu gördük.” Türkiye’nin Makinecileri’nin “Her Şeyin Başladığı Topraklarda” sloganıyla yer aldığı fuarda sektörün önde gelen firmalarının temsilcilerinin katılımıyla webinar oturumları da düzenlendi. Bu interaktif oturumlar ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi görürken, özellikle kooperatifler, üretici birlikleri ve sektördeki meslek kuruluşları bu etkinlikler sayesinde uluslararası alanda kendilerini tanıtmaya fırsatı buldu.

HER ŞEYİN BAŞLADIĞI TOPRAKLARDA

Başlangıcına şahit olduğumuz tarımın geleceğine yön veriyoruz.
turkiyeninmakinecileri.org

“Sanayinin dijital dönüşümünde AB ile ortak proje ve iş birliği zamanı”

Pandemi küresel olarak yaşadığımız, bildiğimiz sorunları katmerleştirerek tekrar önümüze koydu. Avrupa için belirtmek gerekirse yaklaşık 3-4 ay boyunca insanlar, devletler yeni durum karşısında şaşkınlığa düştü, ne yapacaklarını bilemedi. Ardından hızlı bir toparlanma ile her ülke gücü, olanakları nispetinde devasa sosyal ve ekonomik destek paketleri açıklarak yeni durumu yönetmeye çalıştı, çalışıyor.

Dikkat çekici bir husus; dünyada yine ve yeniden bilindik ekonomik rasyonelite hâkim oldu. Her ne kadar “Korona türü virüslerle yaşamayı öğrenmeliyiz sağlık sistemlerimizi, güvenliğimizi yeniden düşünmek gerekir.” benzeri düşünceler dile getirilse de pratikte “Nerede kalmıştık?” bakiş açısının devamını görüyoruz. Pandemi öncesi ve sonrası dönemde küresel olarak güçlü olanlar arasında ticaret, teknoloji ve gelecek dönemin sanayi modeli nasıl olacak ekseninde tartışma, kapışma ve ayrışma yaşanmaya devam ediyor. ABD ve Çin arasında başlayan çatışmada bu ülkelerin ve bu ülkelerin önemli ekonomik aktörlerinin pozisyonu, tavır ve stratejileri üç aşağı-beş yukarı biliniyor. Bunlar arasında başlayan çatışmanın bir ara sonucu olarak artık dünyada geçerli bir kural ve etkisi olan uluslararası bir kurum kalmadı.

Ahmet YILMAZ
MAİB Almanya Damaşmanı

Örneğin; Dünya Ticaret Örgütü her geçen gün fonksiyonsuz bir hale dönüştü.

“ABD’li şirketler gibi Çinli işletmeler de kural ile sınırlandırılmıyor”

Dijital teknolojilerde de uluslararası bir standart, en azından uyulması gereken kuralları bütünü oluşturmadı. Bilhassa dijital teknolojilerde ABD’li şirketlerin egemenliği had safhada. Bu şirketler serbest piyasa mekanizmasına, bugüne kadar yerleşik hukuk ve vergi düzenlenmesine uymayan bir karakteristiğe sahiptir. Dolayısıyla onlar için, onların da içinde faaliyet gösterdiği bir ‘serbest piyasadan’ ziyade

‘onların piyasası’ diyeceğimiz bir durum var. Çin bir yandan üretim gücüyle küresel etkisini gösteriyor ve teknolojiye Silikon Vadisi’ni kopya ederek bu alanda da gücünü ispat etmeye çalışırken uyguladığı devlet kapitalizmi modelinin neleri yapmaya muktedir olduğunu tüm dünyanın gözüne sokuyor. Tıpkı ABD’li teknoloji şirketleri gibi Çinli işletmeler ve Çin hükümeti de kendilerini uluslararası hiçbir kural ile sınırlamıyor, agresif bir ticaret ve teknoloji politikası uyguluyor.

“AB’nin gelecek planlarında bis de var olmayız”

Bir de uzun süre ABD-Çin arasında sıkışıp kalan, tavır ve pozisyon geliştiremeyen bir Avrupa Birliği var. Bunda bu iki gücün AB Ülkeleri nazardaki süreçte defacto olarak yarattıkları nüfuz etkisi azmsanmayacak bir özellik. Yine de AB’nin kararsızlığının baş mimarı Almanya. Bir bakıma bu çatışmalarda uzun süre sessizliğini koruyarak bir anlamda kararsız kalarak kasasını, hazinesini doldurdu. Fransa’nın “Güçlü bir AB’ye ihtiyaç var.” davetine sessiz kalamayan Almanya şimdi proaktif bir siyaset izliyor ve AB’nin birliğini ve pazarını ABD’ye, Çin’e karşı korumaya ve “Biz de varız.” demeye getiriyor. Pandemi sürecinde AB’nin hiç de iyi bir

sınav vermediği bu süreçten nasıl çıkacağı, ne yapacağı biraz muğlak da olsa, belli demelerden görüyoruz ki AB gelecek dönem dünyasında bir iddia sahibi olarak rol almak istiyor. Küresel olduğu kadar Türkiye açısından da oldukça önemli sonuçları olacak bu süreci dikkatli takip etmek ve bir şekilde içinde olmak gerekiyor.

“Avrupa sanayisinin dönüşüm hedefinin merkezi makine”

Almanya başta olmak üzere, AB ülkelerinin yeni dönem dünyasında rol almak, pozisyon yaratmak istedikleri alanların başında yeni sanayi modellerinde ve dijital teknolojilerin bu alanda yaygın kullanımında model olmak, egemenlik kurmak geliyor. Uzun bir süredir Almanya’nın Endüstri 4.0 şiar ve politikaları ile tam da bunu sağlamaya çalıştığı biliniyor. Çin’in makine ve otomotiv sektör stratejilerinin arka planında Alman modeli var. Almanya’nın ABD’de en büyük makine yatırımcısı olduğu akıld tutularak, Doğu Avrupa ülkelerindeki makine ve otomotiv sektörleri bir nevi Almanya’nın hinterland’ı olarak değerlendirildiğinde Almanya’nın AB Ülkeleri içinde lider pozisyonunda olduğu söylenebilir. Almanya’nın bu gücünü hangi nispette AB’ye taşıyacağı ve diğer ülkelerle paylaşacağı önümüzde-

ki dönemin kilit sorularındandır. Bir bütün olarak Avrupa’da sanayinin dönüşümünün hedefinde, merkezinde makine sektörü; dijital teknoloji alanında ABD ve yer yer de Çin ile kapışma zorunlu görülüyor. AB ülkelerinin dijitalleşmesinde bu iki kutba karşın görece bağımsızlık sağlanması oldukça büyük önem taşıyor. AB Liderler Zirvesi sonuç belgesinde ve AB’nin 2020-2027 bütçe kalemleri dikkatle incelendiğinde bu yönde bir hamle gözleniyor.

“Avrupa Türü dijitalleşme bise daha uygun”

Türkiye makine sektörünün gelişmesinde Alman mühendislik, sistem ve kalite anlayışının etkisi yüksek. Geçmiş döneme kadar tüm üretim birimlerinde Alman Endüstri Norm (DIN) bir kılavuz niteliğindedir. Büyük özveri ve disiplinle sanayi ve bunun öncüsü olan makine sektörü bu anlamda önemli mesafeler kat etti. Şimdi tüm dünyada sanayide bir dönüşüm yaşanıyor. Dönüşümü zorlayan etkenlerin başında dijital teknolojiler geliyor. Dönüşümün merkezinde ise makine sektörü var. Bu sektördeki hız sanayide dönüşümü belirliyor. Almanya’da dijital teknolojilerin makine üretiminde sistem, süreç ve ürün fonksiyonları açısından yeniden tanımlanması yönünde ciddi çalışmalar mevcut. Dijital teknolojilerin merkezi ABD’de

ise daha ziyade ürün-pazarlama-tüketim bazlı bir tanımlama mevcut. Sistem olarak Türkiye’ye Alman yaklaşımı daha yakın olmakla birlikte ABD’li işletmelerin yaptıkları da yabana atılmayacak kadar önem arz ediyor. Ama temel bazda Türkiye’deki yerleşik üretimin ana damara yakın olması sebebiyle Almanya’nın başını çektiği “Avrupa Türü” dijitalleşme bize daha uygun.

“Türkiye’nin Makinecileri’nin Avrupa’daki faaliyetlerine kamu ve üniversite desteği verilmeli”

Almanya’nın başını çektiği Avrupa Birliği’nin sanayisinin dönüşüm, dijitalleşme strateji ve programlarına daha yakın olmak, ortak proje ve iş birlikleri geliştirmek orta vadede Türkiye’nin faydasına olacaktır. Küresel üretim, tedarik zinciri konusunda ise bölgeselleşmenin artacağı kısa vadede de yine Avrupa’daki üretim merkezlerine yakın olmak Türkiye için daha önemli hale gelmektedir. Türkiye’nin Makinecileri’nin, Almanya ve Avrupa’da rol, pozisyon almaya yönelik faaliyetleri kamu, üniversite desteğiyle sıçrama yapabilir, yapmalıdır. Küresel belirsizlik ve düzensizlik ortamı endüstriyel rasyonelite ve pragmatik yaklaşımı benimseyen, işselleştiren ülke ve sektörlerle önemli fırsatlar sunmaktadır.

Birlik ve Federasyonun unvanları değişti

Türkiye’nin Makinecileri örgütü, koordineli ve kurumsal yapısı ile makine imalatçıları her alanda başarıyla temsil ediyor. Üyelerinden aldığı güçle sürdürdüğü çalışmalar Birlik ve Federasyonun gücünü de her geçen gün yukarı taşıyor. Türk makine sektörünü temsil eden tek

İhracatçı Birliği ve Federasyon olma vasfına sahip olmaları sebebiyle;

- 15 binden fazla üyeyi temsil eden Makine İhracatçıları Birliği’nin resmi unvanından İhracat 2020/13 sayılı Tebliğ ile “Orta Anadolu” ifadesi çıkarıldı.
- 20 alt sektör derneği üyesi

ile 3.000’e yakın imalatçıyı temsil eden MAKFED’in ismi ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığı’nın uygun görüşleri ve İşçileri Bakanlığı’nın onayı ile “Türkiye” ön adını almaya hak kazanarak “Türkiye Makina Federasyonu” olarak değişti.

Dünyanın makinesini ürettiler ihracatta ilk sıralara yerleştiler

2,4 trilyon dolar pazar hacmi ile dünyanın en büyük ticaret kalemini makine sektörü oluşturuyor. Teknolojiye yön veren makine imalatçıları, endüstrinin gücünü daima yukarı taşıyor. Teknolojik rekabette en güçlü ülkelerden biri de Türkiye. Çünkü Türkiye'nin ihracatta yerli katma değer oranı sıralamasında OECD altıncısı bir makine sanayisi var. Türkiye'nin Makinecileri, 2019 yılında makine sanayisinin 23 alt dalında ihracatta yüksek performans gösteren firmaları açıkladı. Toplam 26 kategoride 109 firmanın yer aldığı listede, en çok artış sağlayan MAİB üyeleri yer aldı. Bu başarı hepimizin!

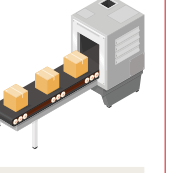
2019 Yılında En Çok Makine İhracatı Yapanlar

OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI A.Ş.
TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.
WHIRLPOOL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
HEMA EXİM TİCARET A.Ş.

Ambalaj Makineleri ve Aksamları

EKTAM MAKİNE SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
BETA-PAK OTOMATİK PAKETLEME AMBALAJ MAKİNELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
REPON DIŞ TİCARET VE PAZARLAMA A.Ş.
SUN MAKİNA DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
FORMA MAKİNA SANAYİ A.Ş.

2019 Yılında Makine İhracatını En Çok Artıranlar

ÖMER ATIKER İTHALAT İHRACAT A.Ş.
GASRALL LPG PETROL A.Ş.
MEMAK ENDÜSTRİYEL GIDA MAKİNELERİ A.Ş.
ÖZGÜN YAPI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
KÖKLÜCE DIŞ TİCARET MAKİNA İTHALAT İHRACAT TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Büro Makineleri ve Aksamları

NCR BİLİŞİM SİSTEMLERİ LTD. ŞTİ.
WINCOR NIXDORF BİLGİSAYAR SİSTEMLERİ A.Ş.
VISIONERA TEKNOLOJİ BİLİŞİM SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
T.E BİLGİSAYAR VE PRINTER PAR. İHRACAT İTHALAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
KADIOĞLU KIRTASIYE PAZARLAMA TİCARET A.Ş.

Deri İşleme Makineleri ve Aksamları

EKSPRES DERİ MAKİNE KİMYA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
ÖZDERSAN DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
DEMAKSAN DERİ İNŞAAT ASANSÖR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
ÖZAK GRUP POLİURETAN MAKİNELERİ SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
HİSAR DERİ DOLAP VE PERVANELER SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Elektrik Motorları, Jeneratörler ve Aksamları

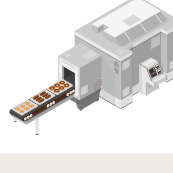
LM WIND POWER BLADES TURKEY SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
SIEMENS SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
CEFA MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
İMPO MOTOR POMPA SANAYİ TİCARET A.Ş.
YILMAZ REDÜKTÖR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

2015-2019 Döneminde Makine İhracatını En Çok Artıranlar

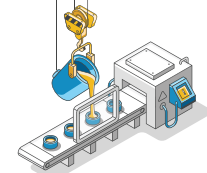
REPKA DIŞ TİCARET A.Ş.
ROCA TR BANYO A.Ş.
TAYTEKS TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
ÖMER ATIKER İTHALAT İHRACAT A.Ş.
CANLAR GLOBAL MAKİNA PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.

Gıda Makineleri ve Aksamları

ALAPALA DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
ALTUNTAŞ HAVALANDIRMA TURİZM SANAYİ TİCARET A.Ş.
İMAŞ MAKİNA SANAYİ A.Ş.
DENİZ SU VE ATIK SU ARITIM İNŞAAT TİCARET VE SANAYİ A.Ş.
UĞUR MAKİNA SANAYİ GIDA İNŞAAT TAAHHÜT ENDÜSTRİYEL YAPILAR TURİZM TARIM DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.

Hadde, Döküm Makineleri, Kalıplar ve Aksamları

HİSAR ÇELİK DÖKÜM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
EXPORT DİES TİCARET LTD. ŞTİ.
ÇAĞIL MAKİNA SANAYİ TİCARET A.Ş.
FORD OTOMOTİV SANAYİ A.Ş.
AKAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Isıtıcılar, Fırınlar ve Aksamları

SİSTEM TEKNİK ENDÜSTRİYEL FIRINLAR LTD. ŞTİ.
AS ÇELİK DÖKÜM İŞLEME SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
TERMOKAR ISITMA SOĞUTMA KLİMA CİHAZLARI SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
MİKROPOR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
BERSEY SİNAİ VE TIBBİ CİHAZLAR İMALAT VE TİCARET LTD. ŞTİ.

İçten Yanmalı Motorlar ve Aksamları

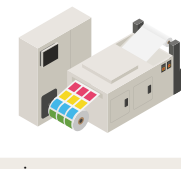
OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI A.Ş.
ERKUNT SANAYİ A.Ş.
HEMA EXİM TİCARET A.Ş.
CENGİZ MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
DOĞU PRES OTOMOTİV VE TEKNİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

İnşaat, Madencilik Makineleri ve Aksamları

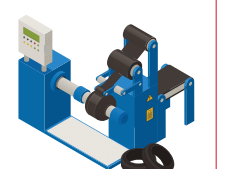
HİDROMEK HİDROLİK VE MEKANİK İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ELKON BETON MAKİNELERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ÇUKUROVA MAKİNA İMALAT TİCARET A.Ş.
MEKA İTHALAT İHRACAT PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.
SILVAN DIŞ VE İÇ TİCARET A.Ş.

Kağıt, Matbaacılık Makineleri ve Aksamları

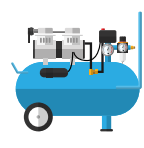
İCM MAKİNE VE MÜHENDİSLİK LTD. ŞTİ.
SAVEMA MARKALAMA VE KODLAMA MAKİNELERİ SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
İNTERMAK MATBAA VE TEKSTİL MAKİNELERİ SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
HEIDELBERG GRAFİK TİCARET SERVİS LTD. ŞTİ.
İLERİ MAKİNA İMALAT SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.

Kauçuk, Plastik, Lastik İşleme Makineleri ve Aksamları

UZER İTHALAT İHRACAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
MG DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
KUATRO PLASTİK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
MİKROSAN MAKİNA VE KALIP SANAYİ A.Ş.
BERSMARK MAKİNE SANAYİ DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.

Kompresörler ve Aksamları

SILVERLINE EV GEREÇLERİ SATIŞ VE PAZARLAMA A.Ş.
DALGAKIRAN KOMPRESÖR SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
ARMA FİLTRE SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
EKOMAK ENDÜSTRİYEL KOMPRESÖR VE MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
GİRGİN ANKASTRE SİSTEMLERİ SANAYİ DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.

Pompalar ve Aksamları

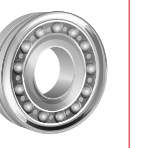
BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
HEMA EXİM TİCARET A.Ş.
ÇELİKEL ALÜMİNYUM DÖKÜM İMALAT SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
STANDART DIŞ TİCARET VE PAZARLAMA A.Ş.
MAS-DAF MAKİNA SANAYİ A.Ş.

Reaktör, Kazanlar ve Aksamları

BAYMAK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
BERSEY SİNAİ VE TIBBİ CİHAZLAR İMALAT VE TİCARET LTD. ŞTİ.
ERENSAN ISI CİHAZLARI PAZARLAMA VE SERVİS A.Ş.
KOZLUŞAN ISITMA SİSTEMLERİ
ELEKTRODİNAMİK TEKNİK MALZEME MAKİNE SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

Rulmanlar, Güç Aktarma Elemanları ve Aksamları

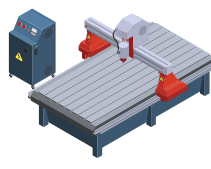
ORTADOĞU RULMAN SANAYİ TİCARET A.Ş.
ESTAŞ KAM MİLLİ İMALAT İTHALAT İHRACAT SANAYİ TİCARET LTD. ŞTİ.
DİRİMLER DÖKÜM SANAYİ TURİZM LİMAN İŞLETMECİLİĞİ VE TİCARET A.Ş.
OYAK RENAULT OTOMOBİL FABRİKALARI A.Ş.
HEMA EXİM TİCARET A.Ş.

Soğutma Makineleri, Klimalar ve Aksamları

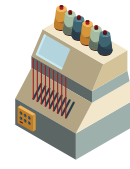
WHIRLPOOL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
KLİMASAN KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ARÇELİK-LG KLİMA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
HANON OTOMOTİV İKLİMLENDİRME SİSTEMLERİ ÜRETİM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
KOREL ELEKTRİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Takım Tezgâhları ve Aksamları

DURMAZLAR MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ERMAKSAN MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
BAYKAL MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
MYD İNAN TAKIM TEZGAHLARI SANAYİ A.Ş.
AKYAPAK MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Tekstil, Konfeksiyon Makineleri ve Aksamları

TAYTEKS TEKSTİL TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
CANLAR GLOBAL MAKİNA PAZARLAMA VE TİCARET A.Ş.
BALKAN DIŞ TİCARET MAKİNE PAZARLAMA HİZMET TURİZM SEYAHAT SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
EFFE MAKİNE ENDÜSTRİ TİCARET A.Ş.
ELİAR ELEKTRONİK SANAYİ A.Ş.

Traktörler, Tarım, Ormancılık Makineleri ve Aksamları

TÜRK TRAKTÖR VE ZİRAAT MAKİNELERİ A.Ş.
ERKUNT TRAKTÖR SANAYİ A.Ş.
HEMA EXİM TİCARET A.Ş.
ATEŞPAR MOTORLU ARAÇLAR SANAYİ DIŞ TİCARET LTD. ŞTİ.
TAVSAN DIŞ TİCARET A.Ş.

Türbin, Turbojet, Hidrolik Sistemler ve Aksamları

PRATT&WHITNEY THY TEKNİK UÇAK MOTORU BAKIM MERKEZİ LTD. ŞTİ.
BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ÖZÇELİKLER HİDROLİK SİLİNDİR SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
KAYAHAN İÇ VE DIŞ TİCARET A.Ş.
UZUN HİDROLİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Vanalar, Armatürler ve Aksamları

BOSCH REXROTH OTOMASYON SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
REPKA DIŞ TİCARET A.Ş.
ROCA TR BANYO A.Ş.
DİKKAN DIŞ TİCARET A.Ş.
HEMA EXİM TİCARET A.Ş.

Yıkama, Kurutma Makineleri ve Aksamları

WHIRLPOOL BEYAZ EŞYA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
AKS ELEKTROMEKANİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ZATEL PRES DÖKÜM SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
ARMA FİLTRE SİSTEMLERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
TELAS LASTİK SANAYİ VE TİCARET A.Ş.

Yük Kaldırma, Taşıma, İstifleme Makineleri ve Aksamları

HEMA EXİM TİCARET A.Ş.
BÜLBÜLOĞLU VINÇ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
BUGA OTIS ASANSÖR SANAYİ VE TİCARET A.Ş.
HASPAR ASANSÖR SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.
GÜRDESAN GEMİ MAKİNA SANAYİ VE TİCARET A.Ş.